

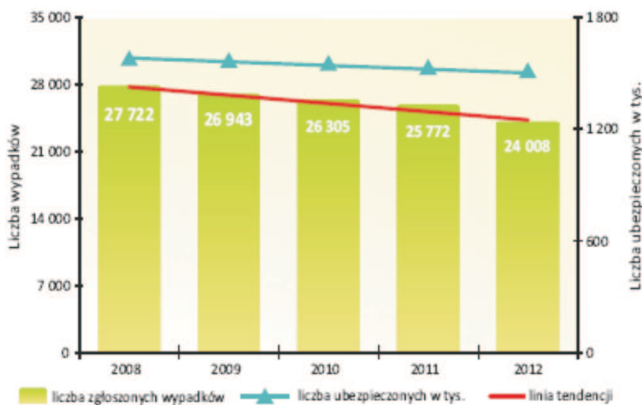
DZIAŁANIA KASY ROLNICZEGO UBEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO W ZAKRESIE DBAŁOŚCI O STOSOWANIE BEZPIECZNYCH TECHNICZNYCH ŚRODKÓW DO PRODUKCJI ROLNEJ

Streszczenie

W 2012 roku zgłoszono do Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (KRUS) 24 008 zdarzeń wypadkowych, o 1 764 mniej niż w 2011 roku, przy spadku liczby osób ubezpieczonych o 24 051 z 1 516 308 do 1 492 257. Z danych KRUS wynika, że blisko połowę zgłoszonych zdarzeń stanowią wypadki z grupy „upadek osób” - 48,9%. Drugą grupą co do ilości zdarzeń wypadkowych jest grupa „pochwycenia przez ruchome części maszyn” - 13,6%, następną „uderzenia, przygniecenia i pogryzienia przez zwierzęta” - 11,7%. KRUS przekazuje informacje na temat bezpiecznych technicznych wyrobów rolnikom z całej Polski podczas szkoleń, pogadanek, konkursów, jak również na stoiskach wystawienniczych podczas targów i wystaw, w których uczestniczy.

Słowa kluczowe: ubezpieczenia społeczne rolników, świadczenia emerytalne i rentowe, świadczenia wypadkowe

Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego została powołana do prowadzenia działalności na mocy ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników, która obejmuje ubezpieczeniem społecznym rolników, przyznawania i wypłaty świadczeń emerytalno-rentowych oraz wypadkowych.

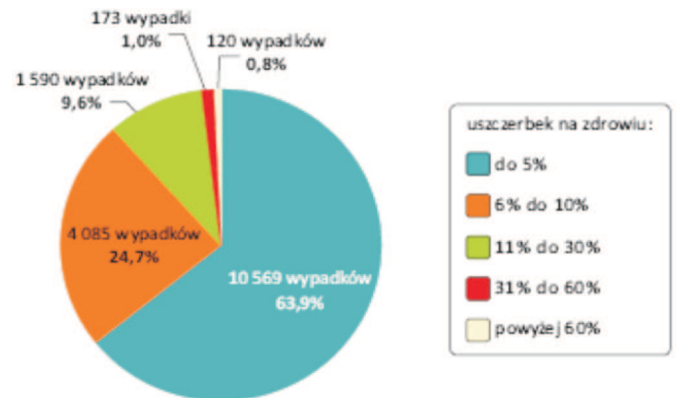

Rys. 1. Liczba wypadków zgłoszonych w latach 2008-2012 na tle liczby ubezpieczonych
 Fig. 1. Number of accidents reported in 2008-2012 years relating to the number of insured

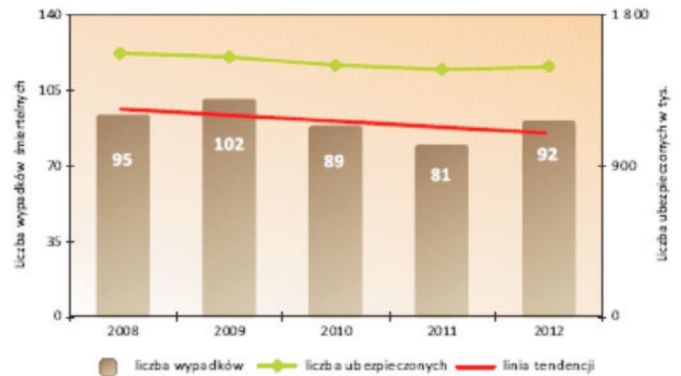
W 2012 roku zgłoszono do Kasy 24 008 zdarzeń wypadkowych, o 1 764 mniej niż w 2011 roku, przy spadku liczby osób ubezpieczonych o 24 051 z 1 516 308 do 1 492 257.

Z danych KRUS wynika, że blisko połowę zgłoszonych zdarzeń stanowią wypadki z grupy „upadek osób” - 48,9%. Ich przyczyną były: zły stan nawierzchni podwórzy i ciągów komunikacyjnych, nieporządek w obejściu gospodarstwa oraz w pomieszczeniach produkcyjnych, brak odpowiednich przejść i dojazdów, nieprawidłowy sposób wchodzenia i schodzenia z maszyn rolniczych, niestosowanie drabin i podestów. Drugą grupą co do ilości zdarzeń wypadkowych jest grupa „pochwycenia przez ruchome części maszyn” - 13,6%, następną „uderzenia, przygniecenia i pogryzienia przez zwierzęta” - 11,7%, kolejną „upadek przedmiotów” - 8,2%, następnie „inne zdarzenia” - 6,1%, „zestknięcie się z ostrymi ręcznymi i innymi ostrymi przedmiotami” - 5,3%, „przejechanie, uderzenie, pochwylenie przez środek

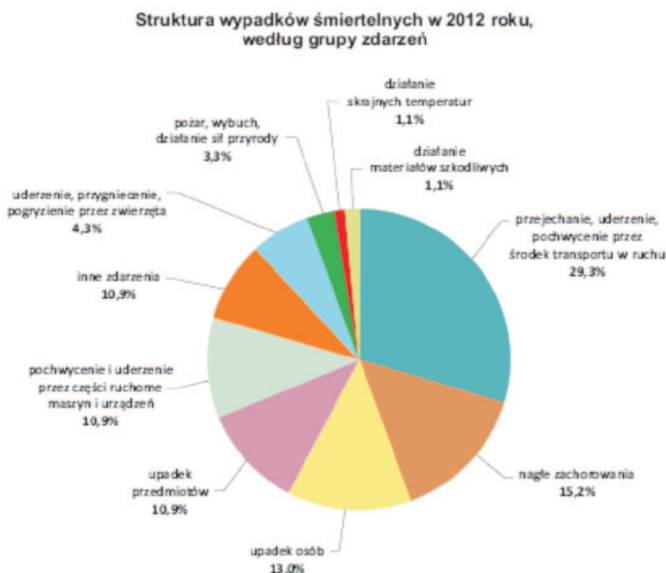
transportu w ruchu” - 2,0%, uderzenie, przygniecenie przez materiały i przedmioty transportowane mechanicznie lub ręcznie” - 1,6%, „nagłe zachorowania” - 1,2%, „pożar, wybuch, działanie sił przyrody” - 0,7%, „działanie skrajnych temperatur” - 0,5%, „działanie materiałów szkodliwych” - 0,2%.

Rys. 2. Struktura wypadków przy pracy rolniczej w 2012 r. według orzeczonego uszczerbku na zdrowiu
 Fig. 2. Structure of accidents during agricultural work in 2012 according to the adjudicated damage to health

Rys. 3. Wypadki śmiertelne zakończone wypłatą jednorazowych odszkodowań w latach 2008-2012 na tle liczby ubezpieczonych
 Fig. 3. Fatal accidents finished with the payment of one-off compensations relating to the number of insured within 2008-2012 years

Rys. 4. Struktura wypadków śmiertelnych w 2012 r. według grupy zdarzeń

Fig. 4. Structure of fatal accidents in 2012 according to the group of events

W 2012 r. doszło do 92 wypadków śmiertelnych przy pracy rolniczej. Więcej o 11 niż w 2011 r. Częstotliwość tych wypadków wynosiła 6,1 na 100 000 ubezpieczonych.

W oparciu o art. 63 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego prowadzi działalność m.in. w kierunku podejmowania starań o właściwą produkcję i dystrybucję bezpiecznych środków stosowanych w rolnictwie oraz sprzętu i odzieży ochronnej dla rolników.

Prowadząc ww. działalność, wyrobom o wysokim poziomie bezpieczeństwa użytkowania potwierdzonym przez badania laboratoryjne, jak również podczas ich eksploatacji, które gwarantują użytkownikom zwiększone bezpieczeństwo przy pracy rolniczej od 1994 roku, Prezes Kasy na wniosek Komisji Kwalifikującej przyznaje „Znak Bezpieczeństwa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego”.

Przyznawanie „Znaku Bezpieczeństwa KRUS” maszynom i urządzeniom oraz środkom ochrony indywidualnej i zbiorowej określa „Regulamin przyznawania Znaku Bezpieczeństwa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego”, który został zatwierdzony przez Prezesa Kasy.

Od 1994 r. do 2013 r. Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego przyznał 63 zezwolenia upowa-

żniające 28 producentów do oznaczania „Znakiem Bezpieczeństwa KRUS” 202 wyrobów, aktualnie ważnych jest 60 zezwoleń dla 194 wyrobów.

Kolejnym działaniem Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego w kierunku dbałości o bezpieczne techniczne środki do produkcji rolnej jest przyznawanie przez Prezesa KRUS wyróżnień targowych za „Wyrób zwiększający bezpieczeństwo pracy w gospodarstwie rolnym”. Do tego wyróżnienia zgłaszane są maszyny i urządzenia, które mogą zastąpić wyroby powodujące wypadki lub zmniejszyć zagrożenia wypadkowe występujące w gospodarstwach rolnych. Zastosowanie tych wyrobów w gospodarstwach mogłoby wpłynąć na znaczne obniżenie liczby zdarzeń wypadkowych w gospodarstwach rolnych.

W latach 1996-2013 Prezes KRUS przyznał 58 wyróżnień targowych 48 wystawcom (producentom i importerom) 98 typów wyrobów (65 grup wyrobów).

Przyznanie wyróżnień targowych miało miejsce podczas niżej podanych targów i wystaw rolniczych:

- „SAWO” w Bydgoszczy i w Poznaniu w latach 1996-2002 przyznano 15 wyróżnień targowych;
- „POLAGRA” w Poznaniu w latach 1996-2006 przyznano 28 wyróżnień;
- „AGROTECH” w Kielcach w latach 2001-2013 przyznano 12 wyróżnień;
- „AGRO-PARK” w Lublinie w 2011 roku przyznano 1 wyróżnienie;
- „AGRO-SHOW” w Bednarach k. Pobiedzisk, w 2011 roku przyznano 2 wyróżnienia.

Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego przekazuje informacje nt. bezpiecznych technicznych wyrobów rolnikom z terenu całej Polski, którzy są głównymi odbiorcami i użytkownikami tych wyrobów podczas szkoleń, pogadanek, konkursów, jak również informując na stoiskach wystawienniczych podczas targów i wystaw, w których uczestniczy. Informuje również naukowców i producentów podczas seminariów i konferencji naukowych.

Bibliografia

- [1] Ustawa z dnia 20 grudnia 1990 roku o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz.U. nr 7 z 1998 r., poz. 25 z późn. zm).
- [2] Opracowanie KRUS pt. „Wypadki przy pracy i choroby zawodowe rolników oraz działania prewencyjne KRUS w 2012 roku”.

ACTIVITIES OF THE AGRICULTURAL SOCIAL INSURANCE FUND IN RESPECT TO THE CARE OF APPLYING SAFE TECHNICAL MEASURES IN AGRICULTURE

Summary

In 2012 they reported up to the Agricultural Social Insurance Fund (KRUS) 24 008 accident events, approximately 1 764 fewer than in 2011, at the decrease in the number of insured people of 24 051 from 1 516 308 to 1 492 257. According to data of the Agricultural Social Insurance Fund it results that accidents of the group “fall of persons” constitute almost the half of reported events - 48.9%. As for the amount of accident events of the group of “seizing by movable parts machines” it is the second group - 13.6%, next “blow, crushing and of biting by animals” - 11.7%. The Agricultural Social Insurance Fund is providing information about safe technical products to farmers from entire Poland during trainings, talks, competitions, as well as on exhibition stalls during the fair and exhibitions which is participating in.

Key words: social insurance of farmers, retirement pension and social security benefits, accident benefits